

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๒๖๐๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อหาหรือการจัดซื้อรถยนต์ไม่เป็นไปตามราคามาตรฐานครุภัณฑ์

เรียน นายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี

อ้างถึง หนังสือเทศบาลนครอุบลราชธานี ด่วนที่สุด ที่ อบ ๕๒๐๐๑/๑๑๕๙๗ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง เทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี แจ้งว่า เทศบาลฯ ได้จัดซื้อครุภัณฑ์รถยนต์ จำนวน ๖ รายการ ได้แก่ โครงการจัดซื้อรถยนต์กวาดฝุ่น ๖ ล้อ โครงการจัดซื้อรถยนต์ดับเพลิง จำนวน ๒ คัน โครงการจัดซื้อรถยนต์สุขาเคลื่อนที่ ๖ ล้อ โครงการจัดซื้อรถดูดสิ่งปฏิกูล ๖ ล้อ โครงการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำ ๑๐ ล้อ และโครงการจัดซื้อรถยนต์กู้ภัยและดับเพลิง โดยคณะผู้บริหารและสภาเทศบาลฯ ชุดเดิมได้อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม ซึ่งโครงการดังกล่าวไม่เป็นไปตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๐๘๖ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ประกอบกับโครงการจัดซื้อรถยนต์กู้ภัยและดับเพลิง งบประมาณจำนวน ๔๙,๔๒๔,๖๐๓ บาท มีผู้ร้องเรียนว่า คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะครุภัณฑ์ และราคากลางรถยนต์กำหนดราคากลางสูงกว่าราคาที่จัดซื้อจริง เอื้อประโยชน์กับผู้ขายบางราย และกำหนดอุปกรณ์ส่วนควบเพื่อกีดกันผู้ขายบางราย อันเป็นการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม อีกทั้งจากกรณีศึกษาการตรวจสอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ตรวจสอบข้อมูลครุภัณฑ์รถยนต์ที่กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะครุภัณฑ์และราคากลางรถยนต์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานกลางของสำนักงานงบประมาณ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อันส่อเค้าเอื้อประโยชน์ให้เอกชนรายใดรายหนึ่ง รวมทั้งผู้รับจ้างเสนอราคาที่ต่ำมากเกินกว่าปกติจนเห็นได้ชัดว่าอาจไม่เป็นไปตามลักษณะสินค้าหรือบริการ อันอาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากโครงการดังกล่าวได้ลงนามในสัญญาแล้ว เทศบาลฯ จึงขอหารือว่า ควรดำเนินการกรณีนี้อย่างไร เพื่อให้การดำเนินการเป็นตามระเบียบ กฎหมายต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้ว จะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๓ วรรคห้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ หรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” จากหลักการดังกล่าว เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ

/กับ ...

กับผู้ขายหรือผู้รับจ้างแล้วย่อมก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ระหว่างคู่สัญญา โดยต้องผูกพันตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญา รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาด้วย กรณีตามข้อหาหรือเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลนครอุบลราชธานีได้ดำเนินการจัดซื้อรถยนต์กู้ยืมและดับเพลิง งบประมาณจำนวน ๔๙,๔๒๔,๖๐๓ บาท และขณะนี้เทศบาลฯ ได้ดำเนินการลงนามในสัญญาแล้ว ดังนั้น กรณีดังกล่าวเทศบาลฯ ย่อมต้องผูกพันตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญา รวมทั้งเอกสารแนบท้ายสัญญา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาต่อไป

อย่างไรก็ดี ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาได้เฉพาะในกรณีที่ เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐโดยตรง หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบของหน่วยงานของรัฐในการที่จะปฏิบัติตามสัญญา หรือข้อตกลงนั้นต่อไป” หากเทศบาลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่มีผู้ร้องเรียนคณะกรรมการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะครุภัณฑ์และราคากลางรถยนต์กำหนดราคากลางสูงกว่าราคาที่จัดซื้อจริง เอื้อประโยชน์กับผู้ขายบางราย และกำหนดอุปกรณ์ส่วนควบเพื่อกีดกันผู้ขายบางราย อันเป็นการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และมีเหตุสมควรที่จะทำการตกลงที่จะบอกเลิกสัญญากับผู้ขาย เทศบาลฯ อาจพิจารณาดำเนินการตามนัยพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๓ วรรคสอง ต่อไปได้

สำหรับกรณีการจัดซื้อโครงการจัดซื้อรถยนต์กวาดฝุ่น ๖ ล้อ งบประมาณ ๑๖,๖๕๙,๐๐๐ บาท โครงการจัดซื้อรถยนต์ดับเพลิง จำนวน ๒ คัน งบประมาณ ๑๕,๕๙๐,๐๐๐ บาท โครงการจัดซื้อรถยนต์สุขาเคลื่อนที่ ๖ ล้อ งบประมาณ ๔,๔๘๑,๐๐๐ บาท โครงการจัดซื้อรถดูดสิ่งปฏิกูล ๖ ล้อ งบประมาณ ๓,๗๖๘,๐๐๐ บาท และโครงการจัดซื้อรถบรรทุกน้ำ ๑๐ ล้อ งบประมาณ ๖,๙๗๙,๐๐๐ บาท ซึ่งเทศบาลฯ ได้ดำเนินการตรวจรับพัสดุและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ถือได้ว่าสิ้นสุดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นที่คณะกรรมการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กมลยา ตันติเตมิท

(นางสาวกมลยา ตันติเตมิท)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖